

АТРОЩЕНКО Василь Іванович (21. 06(03. 07). 1906, м. Юзівка, нині Донецьк — 16. 06. 1991, Харків) — хімік-технолог. Доктор технічних наук (1945), професор (1945), академік АН УРСР (1972). Герой Соц. Праці (1971). Державна премія СРСР (1969), премія ім. Л. Писаржевського АН УРСР (1976). Заслужений діяч науки УРСР (1958). Державні нагороди СРСР. Закін. Одес. хім.-технол. інститут (1931), у 1931–35 — асп., асист. цього інституту. Працював на Донец. азотно-хім. заводі (1923–27); від 1935 — у Харків. хім.-технол. інституті: асист., доцент, 1938–45 — завідувач кафедри технології неорганіч. речовин, 1945–49 — заступник директора; у 1950–61 — проректор з наукової роботи, 1961–86 — завідувач кафедри технології неорганіч. речовин Харків. політех. інституту. Зробив вагомий внесок у розвиток технологій зв'язаного азоту, зокрема технології виробництва азот. кислоти. Осн. напрям наук. робіт — вивчення кінетики хім. процесів, зокрема каталітичних. Важливими є дослідж. з окислення аміаку контакт. методом; каталітич. окислення суміші аміаку й метану; зменшення втрат платиноїд. каталізаторів у виробництві азот. та синил. кислот; адсорбції оксидів азоту розчинами лугів, азот. кислотою; водної адсорбції для одержання азот. кислоти під атмосфер. та підвищ.

тиском; впливу технол. факторів на швидкість хім. процесів; з теор. основ хім. технології: масопереносу, оптимізації технол. режиму, моделювання хім.-технол. процесів, конструювання контакт. і адсорбц. апаратів.

Основні праці

Производство азотной кислоты. Х., 1938; Некоторые пути развития производства азотной кислоты и использование для этой цели кисло-рода. Х., 1945; Технология азотной кислоты. Х., 1955; Кинетика гетерогенно-каталитических процессов, протекающих под давлением. Х., 1974; Методы расчетов по технологии связанного азота. К., 1978; Катализаторы в азотной промышленности. К., 1983 (співавтор); Технология связанного азота. К., 1985 (співавтор).

Рекомендована література

1. Ройтер В. А. Вчений і педагог // Вісн. АН УРСР. 1970. № 3;
2. Василь Іванович Атрощенко // УХЖ. 1976. Т. 42, № 7;
3. 70-річчя академіка АН УРСР В. І. Атрощенко // Вісн. АН УРСР. 1976. № 6;
4. Василий Иванович Атрощенко: Биобиблиогр. указатель. К., 1978;
5. Волков В. А., Вонский Е. В., Кузнецов Г. И. Выдающиеся химики мира: Библиогр. справоч. Москва, 1991;
6. Лобойко А. Я., Костенко Ю. Т. Жизнь и творческая деятельность академика НАН Украины Атрощенко В. И. // ХП. 1996. № 7;
7. Лобойко О. Я., Гринь Г. І. Академік В. І. Атрощенко. З нагоди 90-річчя від дня народження // ХПУ. 1996. № 5;
8. Вклад академика Атрощенко в теорию и практику окислительного аммонолиза метана. Х., 1996;
9. Выдающиеся педагоги высшей школы г. Харькова: Библиографический словарь. Х., 1998;
10. Харьков. политех.

О. Я. Лобойко, Г. І. Гринь

Бібліографічний опис:

Атрощенко Василь Іванович / О. Я. Лобойко, Г. І. Гринь // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-44617>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).